

V Bruseli 31. júla 2026
(OR. en)

12301/26

Medziinštitucionálne spisy:
2023/0111(COD)
2023/0113(COD)

EF 219
ECOFIN 1066

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2026) 615 final
Predmet:	OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV Konkurencieschopnosť bankového sektora a jednotný bankový trh

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2026) 615 final.

Príloha: COM(2026) 615 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 17. 7. 2026
COM(2026) 615 final

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEJ
CENTRÁLNEJ BANKE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU
VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

Konkurencieschopnosť bankového sektora a jednotný bankový trh

{SWD(2026) 615 final}

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEJ
CENTRÁLNEJ BANKE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU
VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

Konkurencieschopnosť bankového sektora a jednotný bankový trh

1. Úloha bankového sektora v hospodárstve EÚ

Banky zohrávajú kľúčovú úlohu v hospodárstve EÚ a konkurencieschopný bankový sektor je nevyhnutný na financovanie rastu, inovácií a strategických priorít. Konkurencieschopnosť bánk sa zároveň opiera o prosperujúce a stabilné hospodárstvo a závisí od neho. Banky sú hlavným zdrojom financovania pre domácnosti, veľké spoločnosti a malé a stredné podniky v EÚ. Okrem svojej tradičnej úlohy v oblasti poskytovania úverov uľahčujú banky prístup na kapitálové trhy, pomáhajú firmám získať kapitálové a dlhové financovanie a umožňujú sporiteľom investovať. V rýchlo sa meniacom geopolitickom prostredí majú tieto rôzne úlohy bankového sektora ešte väčší význam pre zachovanie strategickkej autonómie EÚ. Ich úloha je kľúčová pre uspokojenie rastúcich finančných potrieb, s ktorými sa stretávajú podniky v EÚ, najmä v strategických odvetviach.

Stratégiou únie úspor a investícií¹ sa zlepši spôsob, akým finančný systém EÚ napomáha smerovaniu úspor do produktívnych investícií. V stratégii sa počíta s efektívnym a integrovaným bankovým sektorom, založeným na jednotnom súbore pravidiel a dokončenej bankovej únii. Táto stratégia a rámcové návrhy uvedené v tejto správe sú v súlade s Kompasom konkurencieschopnosti EÚ², odporúčaniami zo správ Lettu³ a Draghiho⁴, so stratégiou jednotného trhu⁵, s plánom „Jedna Európa, jeden trh“⁶ a Akčným plánom na hĺbkovú revíziu regulačného rámca⁷. Konkurencieschopný bankový sektor, ktorý podporuje širšie hospodárstvo EÚ, musí mať možnosť pôsobiť čo najplynulejšie cez hranice, ponúkať sporiteľom a investorom širší výber výrobkov a dosiahnuť primeraný rozsah činnosti v súlade s prudenciálnymi požiadavkami a pravidlami hospodárskej súťaže. Zároveň musí byť konkurencieschopný bankový sektor dostatočne flexibilný, musí mať diverzifikované obchodné modely a musí byť schopný podporovať inovácie a prispôbovať sa novým účastníkom na trhu.

Bankový sektor EÚ a kapitálové trhy sú vzájomne závislé a mali by sa rozvíjať súbežne. Banky môžu pomôcť podporiť rozvoj kapitálových trhov EÚ, najmä v cezhraničnom meradle, a zároveň ťažiť z významných zdrojov príjmov spojených s príslušnými investičnými a korporátnymi službami. Banky môžu investorom pomáhať napríklad prostredníctvom vývoja prispôbených produktov alebo upisovacích činností. Na druhej strane môže efektívnejší a integrovanejší kapitálový trh pomôcť bankám zvýšiť ich konkurencieschopnosť na domacom aj medzinárodnom trhu. V EÚ by táto komplementárnosť medzi bankovým a kapitálovým trhom nielen prispela k financovaniu hospodárstva vrátane jeho strategických priorít, ale

¹ Európska komisia (2025), [stratégia únie úspor a investícií](#).

² Európska komisia (2025), [Kompas konkurencieschopnosti EÚ](#).

³ Enrico Letta (2024), [Much more than a Market](#) (Oveľa viac než len trh).

⁴ Mario Draghi (2025), [The future of European competitiveness](#) (Budúcnosť európskej konkurencieschopnosti).

⁵ Európska komisia (2025), [Stratégia, ktorou sa dosiahne jednoduchý, plynulý a silný jednotný trh](#).

⁶ Európska komisia (2026), [Plán Európskeho parlamentu, Rady Európskej únie a Európskej komisie: Jedna Európa, jeden trh](#).

⁷ Európska komisia (apríl 2026), Akčný plán na hĺbkovú revíziu regulačného rámca, ktorý je sprievodným dokumentom k oznámeniu s názvom [Jednoduchšie, zrozumiteľnejšie a lepšie presadzované pravidlá EÚ](#).

zároveň by znížila závislosť od zahraničných medzinárodných bánk v oblasti kľúčových finančných služieb.

Bankový sektor, ktorý dosahuje slabé výsledky alebo je krehký, nemôže účinne plniť svoju úlohu v hospodárstve a podporovať rastúce investičné potreby podnikov v EÚ. Bankový sektor EÚ musí byť preto dostatočne silný a odolný voči potenciálnym otrasom, s pevnými základmi (napr. ziskovosť, trhové oceňovanie, rentabilita vlastného kapitálu, štíhla nákladová štruktúra, spoľahlivé riadenie) a primerane nastavenými úrovňami kapitálu a likvidity. Takúto odolnosť možno skutočne považovať za kľúčový aspekt konkurencieschopnosti v bankovom sektore.

Toto oznámenie a sprievodný pracovný dokument útvarov Komisie predstavujú naplnenie záväzku Komisie posúdiť súčasný stav konkurencieschopnosti v bankovom sektore EÚ. V nasledujúcich oddieloch sa poukazuje na podstatný pokrok, ktorý sa za posledných 15 rokov dosiahol pri zvyšovaní odolnosti a celkovej výkonnosti tohto odvetvia, uvádzajú sa hlavné problémy, ktoré je ešte potrebné riešiť, a navrhuje sa pozitívny postup zameraný na budúcnosť. Vychádza sa pritom z rozsiahlych konzultácií so všetkými zainteresovanými stranami, aby sa zabezpečilo, že analýza, posúdenie a závery budú podložené dôkazmi, ako sa uvádza v sprievodnom pracovnom dokumente útvarov Komisie.

Pri posudzovaní konkurencieschopnosti bankového sektora EÚ je potrebné hneď na začiatku zohľadniť kompromisy medzi rôznymi cieľmi, ktoré zahŕňajú tieto body:

- *Podpora inovácií a udržateľného rastu sa musí dosiahnuť pri súčasnom zachovaní odolnosti.* Podpora inovácií a rastu v hospodárstve EÚ si vyžiada zodpovednú zmenu kultúry a určité vyvažovanie regulačného rámca pre banky, čo znamená posun od súčasného prístupu, ktorý sa vyznačuje neochotou riskovať, k prístupu, ktorý je otvorený zodpovedným a meraným rizikám. Komisia má v tejto súvislosti kľúčovú úlohu, a to tým, že zväží primeranú úroveň rizika, ktorú môže systém ako celok znášať. Je však potrebné zachovať odolnosť bankového sektora, keďže ide o predpoklad udržateľného rastu.
- *Harmonizácia pravidiel na úrovni EÚ znamená obmedzenie vnútroštátnych právomocí.* Vytvorenie integrovaného bankového sektora EÚ si bude vyžadovať skutočne jednotný súbor pravidiel, čo však nebude možné dosiahnuť, ak bude naďalej dochádzať k tzv. gold-platingu, rozdielnemu vykonávaniu predpisov, duplicite pri podávaní správ alebo prekračovaní vnútroštátnych právomocí v súvislosti s fúziami.
- *Integrácia bankového sektora EÚ musí byť sprevádzaná primeranými zárukami na riešenie oprávnených obáv.* Integrácia bankového sektora si vyžaduje zmenu súčasných vzťahov medzi domovským a hostiteľským členským štátom a bude prijateľná len vtedy, ak bude finančná stabilita vo všetkých členských štátoch rovnako chránená.
- *Očakáva sa, že opatrenia prijaté na posilnenie konkurencieschopnosti ovplyvnia výšku kapitálových požiadaviek bánk.* Zlepšenie trhovej integrácie, odstránenie prekrývání, zjednodušenie regulačného rámca, harmonizácia metodík pre určité požiadavky alebo

zavedenie väčšej proporcionality budú mať vplyv na požiadavky uplatňované na určité banky v určitých oblastiach politiky a budú si vyžadovať starostlivé nastavenie vzhľadom na ich celkový vplyv.

Riešenie týchto rôznych kompromisov si bude vyžadovať kombináciu technických znalostí a politického úsudku pri starostlivom nastavovaní rovnováhy medzi prijímaním rizík a odolnosťou v rámci bankového sektora. Dosiahne sa to prostredníctvom opatrení uvedených v tejto správe a na priebežnej báze prostredníctvom dôslednejšieho monitorovania konkurencieschopnosti bankového sektora zo strany Komisie.

2. Pokrok a pretrvávajúce výzvy na jednotnom bankovom trhu EÚ

V reakcii na globálnu finančnú krízu vypracovala EÚ jednotný súbor pravidiel pre banky a zreformovala svoje rámce v oblasti dohľadu, riešenia krízových situácií a makroprudenciálneho dohľadu. Za posledných 15 rokov prispeli tieto reformy k posilneniu odolnosti bánk a v prípade potreby uľahčili účinné krízové riadenie. V bankovej únii je jednotný mechanizmus dohľadu (ďalej len „JMD“) zodpovedný za udeľovanie povolení všetkým bankám a priamo vykonáva dohľad nad 111 bankami, ktoré predstavujú viac ako 85 % celkových bankových aktív. V prípade týchto bánk zodpovedá za pripravenosť na krízy a krízové riadenie jednotný mechanizmus riešenia krízových situácií (ďalej len „SRM“), ktorý je podporovaný jednotným fondom na riešenie krízových situácií vo výške viac ako 81 miliárd EUR. Národné systémy ochrany vkladov sú dostatočne financované a boli posilnené, aby umožňovali rýchle vyplácanie vkladov, čím sa zvyšuje dôvera vkladateľov. Európsky orgán pre bankovníctvo (ďalej len „EBA“) zohral kľúčovú úlohu pri vypracovaní jednotného súboru pravidiel a posilňovaní konvergenzie dohľadu v celej EÚ, zatiaľ čo Európsky výbor pre systémové riziká (ďalej len „ESRB“) plnil úlohu systému včasného varovania a pomáhal pri zavádzaní vnútroštátnych makroprudenciálnych opatrení.

Regulačné a inštitucionálne reformy sprevádzala hlboká transformácia bankového sektora EÚ. Na rozdiel od obdobia pred globálnou finančnou krízou sú banky v EÚ odolné a disponujú silnou kapitálovou a likviditnou pozíciou. Túto odolnosť opakovane potvrdili celoúnijné stresové testy, ktoré vykonali EBA a Európska centrálna banka (ďalej len „ECB“), vrátane najnovšieho testu uskutočneného v roku 2025⁸. Ešte dôležitejšie je, že odolnosť bankového sektora EÚ preukázala svoju účinnosť v reálnych podmienkach počas pandémie COVID-19, energetickej krízy, ktorá nasledovala po rozsiahlej vojenskej invázii Ruska na Ukrajinu, ako aj počas turbulencií v bankovom sektore v Spojených štátoch amerických a vo Švajčiarsku na jar 2023. Banky pôsobili skôr ako tlmivé než ako zosilňovače ekonomického napätia. Okrem toho sa banky v EÚ od roku 2023 opäť vrátili k trvalej ziskovosti a dosiahli rentabilitu vlastného kapitálu na úrovni pred krízou, čo dokazuje, že odolnosť a ziskovosť môžu ísť ruka v ruku.

⁸ Ďalšie podrobnosti sú uvedené v správe o celoúnijnom stresovom teste z roku 2025, ktorý uskutočnili EBA ([odkaz](#)) a ECB ([odkaz](#)).

Bankový sektor EÚ je odolný a ziskový, je však aj naďalej veľmi fragmentovaný pozdĺž hraníc jednotlivých štátov a čelí viacerým výzvam súvisiacim s regulačným rámcom a jeho uplatňovaním. Tieto výzvy treba riešiť, aby sa banky mohli hlbšie zapojiť do uspokojovania významných investičných potrieb, ktoré sa v Draghiho správe odhadli na sumu 1 200 miliárd EUR ročne, a to s cieľom zachovať konkurencieschopnosť a pokrok v dvojakej transformácii, posilniť bezpečnosť a odolnosť a zachovať technologickú suverenitu, čo sa premietne do investičných potrieb najmä v strategických odvetviach, ako sú špičkové technológie, čisté technológie, obrana, umelá inteligencia a biotechnológie.

Komisia identifikovala **tri hlavné prekážky, ktoré obmedzujú schopnosť bankového sektora účinne podporovať hospodárstvo EÚ.** Po prvé, tento sektor je príliš fragmentovaný, čo bráni jeho rozširovaniu, zvyšovaniu efektívnosti, produktívnemu využívaniu zdrojov a geografickej diverzifikácii cez hranice štátov. Po druhé, pri transpozícii medzinárodných noriem do regulačného rámca EÚ by sa mohli lepšie zohľadniť špecifiká EÚ a tento proces by mohol byť primeranejší. Po tretie, určité aspekty regulačného rámca EÚ sú neprimerane zložité a zaťažujúce a mali by sa zjednodušiť. Riešenie všetkých týchto troch výziev je kľúčové pre vybudovanie bankového sektora, ktorý bude nielen odolný, ale aj lepšie podporí hospodárstvo EÚ prostredníctvom financovania udržateľného rastu, inovácií, bezpečnosti a dlhodobej prosperity.

2.1. Fragmentácia pozdĺž štátnych hraníc

Cezhraničná integrácia bankového sektora EÚ sa v uplynulých rokoch zlepšila, naďalej však zostáva na neuspokojivej úrovni. Integrácia sa väčšinou obmedzuje na medzibankový trh, pričom ostatné cezhraničné činnosti sú naďalej veľmi obmedzené. Cezhraničné úvery podnikom v rámci eurozóny napríklad predstavujú len približne 16 % celkových úverov podnikom⁹. Je to spôsobené predovšetkým ťažkosťami pri oslovení klientov v iných členských štátoch bez fyzickej prítomnosti banky alebo pri rozširovaní a zriaďovaní pobočiek na nových trhoch, či už organickým rastom, alebo prostredníctvom cezhraničnej konsolidácie. Od globálnej finančnej krízy sa konsolidácia bankového sektora EÚ uskutočňovala takmer výlučne na vnútroštátnej úrovni, keďže počet cezhraničných fúzií a akvizícií v rámci EÚ výrazne poklesol, hoci v roku 2025 došlo k nárastu. V dôsledku toho je mnoho bankových skupín v EÚ veľkých v porovnaní s veľkosťou svojej domácej ekonomiky, nie však v porovnaní s veľkosťou ekonomík EÚ alebo bankovej únie, či medzinárodných konkurentov.

Fragmentácia v bankovom sektore odráža veľmi výrazný národný rozmer v regulačnom rámci EÚ.

- **Na rozdiel od iných jurisdikcií vyžaduje regulačný rámec EÚ, aby cezhraničné bankové skupiny spĺňali kapitálové požiadavky a požiadavky na likviditu tak na konsolidovanej úrovni, ako aj na úrovni dcérskych spoločností. Táto črta bráni**

⁹ Európska centrálna banka (2026), [*ECB response to the Commission consultation on the competitiveness of the EU banking sector*](#) (Odpoveď ECB na konzultáciu Komisie o konkurencieschopnosti bankového sektora EÚ).

týmto skupinám v tom, aby mohli viac z týchto zdrojov spravovať centrálne na úrovni skupiny, čím sa obmedzuje efektívnosť. Okrem toho obmedzuje efektívnosť cezhraničných bankových skupín a pôsobí ako skutočná prekážka pre cezhraničné fúzie. Odhaduje sa, že odstránením obmedzení týkajúcich sa likvidity držanej v cezhraničných dcérskych spoločnostiach bankových skupín EÚ by sa uvoľnilo približne 230 miliárd EUR kvalitných likvidných aktív¹⁰. V tomto výraznom národnom rozmere v oblasti prudenciálnej regulácie sa odrážajú obavy z možných vplyvov krachu banky na hospodárstva členských štátov, v ktorých pôsobia cezhraničné dcérske spoločnosti. Tieto obavy pretrvávajú napriek zavedeniu jednotného súboru pravidiel, značnej odolnosti, ktorú banky dosiahli, a pokroku pri budovaní bankovej únie (ktorá však naďalej nie je úplná, najmä vzhľadom na chýbajúci mechanizmus ochrany vkladov platný v rámci celej bankovej únie). Medzi ďalšie prudenciálne faktory prispievajúce k pretrvávajúcej fragmentácii patrí odlišné zaobchádzanie s domácimi a cezhraničnými vnútrogrupinovými expozíciami, nejednotnosť a nepredvídateľnosť pri stanovovaní prudenciálnych požiadaviek a nedostatočná koordinácia medzi orgánmi dohľadu, orgánmi pre riešenie krízových situácií a orgánmi makroprudenciálneho dohľadu.

- **Ďalším zdrojom fragmentácie je vnútroštátny gold-plating a rozdiely v transpozícii pravidiel EÚ.** Tieto prvky oslabujú účinnosť jednotného súboru pravidiel, v dôsledku čoho je cezhraničné pôsobenie bankových skupín zdĺhavé a nákladné. Tento efekt sa môže zároveň ešte zosilniť v dôsledku čoraz väčšieho spoliehania sa na právne nezáväzné nástroje v rámci regulačného rámca, ktoré príslušné orgány EÚ, príslušné vnútroštátne orgány, pracovníci pre dodržiavanie súladu v bankách a externí audítori často interpretujú ako záväzné obmedzenia.
- **Vnútroštátne zásahy do bankových fúzií bránia bankám v dosiahnutí väčšieho rozsahu na úrovni EÚ.** Neopodstatnené zásahy na vnútroštátnej úrovni príliš často bránia bankám v EÚ v konsolidácii. V dôsledku toho sú tieto banky obmedzované v možnosti rozširovania svojej činnosti na úrovni EÚ¹¹, a to aj prostredníctvom cezhraničných fúzií. To má vplyv na ich oceňovanie a schopnosť dosahovať zvýšenie efektívnosti, obmedzuje to ich schopnosť poskytovať kľúčové finančné služby domácnostiam a podnikom a bráni im v účinnej konkurencii na globálnych finančných trhoch v oblasti korporátneho a investičného bankovníctva.
- **Vnútroštátne pravidlá alebo rozdiely v transpozícii pravidiel EÚ v iných oblastiach ako v prudenciálnej oblasti obmedzujú cezhraničné bankové činnosti.**

¹⁰ Európska centrálna banka (2026), [*ECB response to the Commission consultation on the competitiveness of the EU banking sector*](#) (Odpoveď ECB na konzultáciu Komisie o konkurencieschopnosti bankového sektora EÚ).

¹¹ Veľkosť je dôležitým faktorom, ktorým sa určuje prínos banky pre hospodárstvo v mnohých oblastiach súvisiacich s investičnými bankovými činnosťami, napr. pri upisovaní emisií štátnych alebo komerčných dlhopisov, emisiách akcií, službách úschovy a správy, primárnom obchodovaní na devízových a derivátových trhoch v eurách, poradenstve v oblasti fúzií a akvizícií a štruktúrovaní transakcií, financovaní veľkých kľúčových projektov a v ďalších oblastiach.

Medzi tieto iné ako prudenciálne prekážky patria kontroly proti praniu špinavých peňazí, občianske právo, ochrana údajov, zdaňovanie¹², insolvenčné právo a pravidlá týkajúce sa exekúcií, ako aj určité pravidlá ochrany spotrebiteľa, ktoré síce sú istým spôsobom harmonizované na úrovni EÚ, neuplatňujú sa však jednotne vo všetkých členských štátoch. Uplatňovanie odlišných vnútroštátnych pravidiel môže odradiť banky od cezhraničného poskytovania služieb, najmä v oblasti retailového bankovníctva. V dnešnom čoraz viac digitalizovanom prostredí spočíva kľúčové obmedzenie v IT platformách vyvinutých bankami s cieľom uspokojiť potreby vnútroštátneho trhu, ktoré nie je možné ľahko replikovať v rámci celej EÚ. Obmedzuje sa tým obchodný model cezhraničného bankovníctva, limituje sa hospodárska súťaž medzi bankami, znižuje sa výber pre klientov a zvyšujú sa ceny.

2.2. *Zavádzanie medzinárodných noriem so zreteľom na špecifiká EÚ*

EÚ sa riadi medzinárodnými normami stanovenými Bazilejským výborom pre bankový dohľad a odporúčaniami Rady pre finančnú stabilitu. Zavedenie medzinárodných noriem je nevyhnutné na ochranu finančnej stability a zachovanie rovnakých podmienok pre všetkých. V EÚ sa na rozdiel od iných jurisdikcií na všetky banky uplatňujú medzinárodné normy s cieľom zachovať integritu jednotného trhu. V EÚ pôsobí viac ako 4 500 bánk a približne 650 bankových skupín, čím sa vytvára rozmanitý bankový ekosystém financujúci hospodárstvo EÚ. Banky zahŕňujú celú škálu od komplexných globálnych systémovo dôležitých bánk pôsobiacich na celom svete až po menšie banky s tradičnejším alebo menej komplexným obchodným modelom, ktoré podporujú financovanie miestnych malých a stredných podnikov, a to aj v menej rozvinutých regiónoch. Vzhľadom na úlohu bánk pri financovaní hospodárstva EÚ by im mal regulačný rámec umožniť financovať mnohé rôzne typy spoločností, od dlhodobo etablovaných podnikov až po rýchlo rastúce digitálne spoločnosti vrátane startupov a scaleupov. Okrem toho európsky trh závisí od bankových úverov pri financovaní zásadných dlhodobých strategických investícií. Napriek snahám zohľadniť túto rozmanitosť v regulačnom rámci sa mnohé pravidlá naďalej uplatňujú bez ohľadu na veľkosť alebo obchodné modely, čo pre banky znamená zbytočnú zložitosť a administratívnu záťaž.

Veľké banky v EÚ súťažia na globálnej úrovni a musia pôsobiť v prostredí, v ktorom sa uplatňovanie medzinárodných noriem v jednotlivých jurisdikciách líši. Odchýlky a oneskorenia pri zavádzaní dohodnutých medzinárodných noriem v niektorých významných jurisdikciách vyvolali rastúce obavy o konkurencieschopnosť bánk EÚ na globálnych trhoch. Komisia bude naďalej pozorne sledovať medzinárodnú situáciu, využívať dostupné regulačné nástroje a zároveň chrániť finančnú stabilitu s cieľom riešiť závažné narušenia hospodárskej súťaže spôsobené tým, že jurisdikcie tretích krajín nespĺňajú medzinárodné normy.

¹²

Európska komisia nedávno uverejnila [štúdiu](#) o súčasnom daňovom rámci finančného sektora, ktorú vypracoval externý konzultant. Táto štúdia je zameraná na DPH – od ktorej je väčšina základných finančných služieb oslobodená –, ako aj na odvetvové dane uplatňované na vnútroštátnej úrovni v EÚ.

Regulačný rámec EÚ a jeho vykonávanie, na ktorom sa podieľa mnoho rôznych orgánov, navyše prináša ďalšie požiadavky, ktoré presahujú rámec medzinárodných noriem. V tomto ohľade sa EÚ podstatne líši od ostatných významných jurisdikcií. Vzhľadom na charakteristické črty európskeho bankového systému a špecifiká regulačného rámca a rámca dohľadu EÚ je potrebné dôkladne zvážiť zavedenie medzinárodných noriem.

2.3. Neprimeraná zložitost' regulačného rámca

Hoci reformy prijaté po globálnej finančnej kríze výrazne posilnili odolnosť bankového sektora EÚ, regulačný rámec sa stal neprimerane zložitým.

- **Zložitost' vyplýva čiastočne z viacvrstvového podrobného regulačného rámca.** Tento rámec sa opiera o dve odlišné úrovne právnych predpisov¹³ a dopĺňujúce usmernenia v oblasti dohľadu¹⁴, ktoré v mnohých prípadoch existujú súbežne s ďalšími vnútroštátnymi pravidlami. Hoci tieto viaceré úrovne umožňujú v prípade potreby rýchlejšie a prispôbené úpravy bez nutnosti prechádzať zdĺhavým legislatívnym procesom, niekedy sú príliš detailné, a preto sa ich zavádzanie stáva zaťažujúce, najmä pre menšie banky. Rastúcou úrovňou podrobností v rámci EÚ sa zohľadňuje aj snaha o zjednotenie spôsobu uplatňovania pravidiel EÚ na vnútroštátnej úrovni. Samotné banky okrem toho často spôsobujú zbytočnú zložitost' a úroveň podrobností tým, že nadmerne interpretujú predpisy alebo žiadajú o regulačné usmernenia a usmernenia v oblasti dohľadu s cieľom minimalizovať riziká súvisiace s dodržiavaním predpisov.
- **Zdrojom zložitosti môžu byť aj požiadavky na podávanie správ a zverejňovanie informácií.** Hoci údaje, ktoré banky vykazujú, sú potrebné na dohľad nad bankami a na podporu integrity trhu, požiadavky na podávanie správ a zverejňovanie informácií sa v mnohých prípadoch stali zaťažujúcimi, nákladnými a duplicitnými.
- **Zložitost' ešte viac zvyšujú paralelné alebo niekedy prekrývajúce sa pravidlá týkajúce sa mikroprudenciálnych aspektov, makroprudenciálnych aspektov a aspektov v oblasti riešenia krízových situácií.** Dôvodom je fakt, že jednotlivé časti bankového rámca boli reformované v niekoľkých etapách a často izolovane. Spoluzákonodarcovia v priebehu času vo veľkej miere transponovali národné špecifiká do právnych predpisov EÚ alebo ich v právnych predpisoch EÚ zachovali. Prekrývanie sa rôznych požiadaviek, ktoré musia banky spĺňať súčasne, môže viesť k duplicitám a obmedziť použiteľnosť rezervy (problém kapitálovej štruktúry)¹⁵. Vzájomné pôsobenie pravidiel v týchto troch samostatných, zato vzájomne prepojených prudenciálnych oblastiach je navyše často neoptimálne.

¹³ Úroveň 1 – „rámcové právne predpisy“ (nariadenia alebo smernice) a úroveň 2 – „technické opatrenia“ (delegované a vykonávacie akty, ako aj regulačné a vykonávacie technické normy).

¹⁴ Usmernenia úrovne 3 týkajúce sa „konvergencie dohľadu“ (usmernenia európskych orgánov dohľadu), vysvetľujúce otázky a odpovede, stanoviská, odporúčania a postupy dohľadu a očakávania na horizontálnej úrovni.

¹⁵ EBA (jún 2026), [*EBA Report on Simplifying the Stacking Order of the EU Prudential and Resolution Framework*](#) (Správa EBA o zjednodušení poradia uplatňovania prudenciálneho rámca a rámca riešenia krízových situácií).

- **Pri vykonávaní regulačného rámca chýba komplexný prehľad vzhľadom na veľký počet zúčastnených subjektov.** Na vykonávaní regulačného rámca sa podieľajú národné orgány dohľadu, orgány makroprudenciálneho dohľadu, národné orgány pre riešenie krízových situácií, ECB, SRB, ESRB a EBA, čo so sebou prináša značné výzvy v oblasti koordinácie. Hoci banková únia zlepšila situáciu zavedením jednotného dohľadu a jednotného riešenia krízových situácií pre väčšie banky, ktoré patria do jej pôsobnosti, nedostatočne sa zohľadňuje to, ako na seba vzájomne pôsobia požiadavky stanovené rôznymi orgánmi, aké sú ich kombinované vplyvy a do akej miery sa z toho vyplývajúca neefektívnosť prenáša na domácnosti a podniky v EÚ.

3. Napredovanie bankového sektora EÚ

Rozsah a povaha výziev, ktorým čelí bankový sektor EÚ, si vyžadujú ucelené, na budúcnosť zamerané, komplexné a ambiciózne opatrenia v príslušných oblastiach politiky založené na posúdení vplyvu, a to v súlade so zásadami lepšej právnej regulácie. Riešenie len niektorých problémov nebude stačiť na vytvorenie podmienok pre udržateľné a štrukturálne zlepšenie konkurencieschopnosti ani na zabezpečenie toho, aby boli tieto zlepšenia trvalé. Tento balík by zahŕňal legislatívne aj nelegislatívne opatrenia vrátane opatrení na zjednodušenie a zefektívnenie regulácie kapitálových požiadaviek. Navrhnuté opatrenia budú podporovať trhovú integráciu s primeranými zárukami finančnej stability vo všetkých členských štátoch s cieľom zabezpečiť, aby sa pri vykonávaní medzinárodných noriem vo väčšej miere zohľadňovali špecifiká EÚ a aby sa uplatňoval primeraný prístup s výraznejším zameraním sa na zjednodušenie regulačného rámca EÚ týkajúcim sa akýchkoľvek pripravovaných návrhov. To bude zahŕňať formalizáciu zrušenia priorit mandátov EBA pre technické predpisy, v zmysle diskusií so spoluzákonodarcami.

3.1 Podpora integrácie s primeranými zárukami

Neefektívnosť súvisiaca s fragmentáciou pozdĺž štátnych hraníc zreteľne oslabuje konkurencieschopnosť bankového sektora EÚ a je potrebné ju riešiť opatreniami v rôznych oblastiach.

- ***Riešenie prudenciálnych prekážok integrácie***

Bankové skupiny EÚ musia splňať prudenciálne požiadavky na každej úrovni, od hlavnej materskej spoločnosti až po každú jednotlivú dcérsku spoločnosť. V právnych predpisoch EÚ sa povoľujú výnimky z týchto pravidiel, hlavne však v prípade, ak má dcérska spoločnosť sídlo v tom istom členskom štáte ako jej materská spoločnosť. Prudenciálne požiadavky pre cezhraničné skupiny poskytujú hostiteľským členským štátom istotu, pokiaľ ide o obavy týkajúce sa miestnej finančnej stability, môžu však brániť efektívnemu rozdeľovaniu zdrojov v rámci týchto skupín a v konečnom dôsledku ovplyvniť ich celkovú výkonnosť a odolnosť. Orgány dohľadu nad cezhraničnými skupinami by mali mať právomoci na to, aby zabezpečili efektívnejšie rozdelenie likvidity a kapitálu medzi materskú spoločnosť a jej dcérske

spoločnosti, a to aj v záťažových situáciách. Umožnilo by sa tým efektívnejšie rozdeľovanie zdrojov v rámci cezhraničných bankových skupín, čo by znamenalo viac príležitostí pre úspory z rozsahu a diverzifikáciu rizík (najmä pokiaľ ide o expozície voči štátnym dlhopisom¹⁶) a nižšie náklady pre domácnosti a podniky. Takéto výhody by celkovo zvýšili konkurencieschopnosť bankového sektora a podporili by financovanie kľúčových priorít EÚ. Spôsob, akým cezhraničné skupiny štruktúrujú svoje operácie, by mal byť založený na obchodných rozhodnutiach v súlade s prudenciálnymi požiadavkami a požiadavkami politiky hospodárskej súťaže a nemal by podliehať neopodstatnenému zasahovaniu zo strany národných orgánov.

V tejto súvislosti Komisia:

- *Navrhne opatrenia, ktoré umožnia cezhraničným skupinám zefektívniť alokáciu kapitálu a likvidity. Orgány dohľadu v rámci celej skupiny by mali mať právomoc zabezpečiť, aby boli požiadavky splnené na úrovni materskej spoločnosti, a vyžadovať, aby materská spoločnosť včas a vykonateľne pridelovala dostatočné zdroje svojim dcérskym spoločnostiam tak pri bežnej činnosti, ako aj v krízových situáciách. Pri výkone týchto právomocí by sa mala zohľadniť rôznorodosť cezhraničných bankových skupín vrátane charakteru dcérskych spoločností v rámci skupiny, ich odolnosti, ako aj úrovne integrácie a záväzkov prijatých v rámci skupín. Výkon týchto právomocí by sa mal opierať aj o primerané záruky týkajúce sa ochrany veriteľov a vkladateľov.*
- *Navrhne opatrenia na zavedenie podobného regulačného zaobchádzania s vnútroskupinovými expozíciami¹⁷ na vnútroštátnej úrovni aj na úrovni EÚ.*
- *Navrhne ďalšie opatrenia na riešenie rizika nadmernej koncentrácie expozícií voči štátnym dlhopisom a bude ďalej podporovať diverzifikáciu portfólií štátnych dlhopisov bankami.*
- *Použije svoj súbor nástrojov na presadzovanie právnych predpisov v prípadoch, keď zistí porušenia práva Únie zo strany členských štátov, najmä pokiaľ ide o zásahy do fúzií a akvizícií, ktoré predstavujú riziko ohrozenia voľného pohybu služieb a kapitálu, ako aj slobody usadiť sa stanovenej v Zmluve o fungovaní Európskej únie. Nový návrh usmernení o fúziách¹⁸ navyše poskytuje členským štátom jasnejšie usmernenia týkajúce sa okolností, za ktorých môžu zasiahnuť do transakcií podliehajúcich kontrole fúzií na úrovni EÚ.*

¹⁶ Claudia Buch (2026), [The bank-sovereign nexus: securing progress by completing the banking union](#) (Prepojenie medzi bankami a štátmi: zabezpečenie pokroku dokončením bankovej únie), v ktorom sa takisto konštatuje, že v posledných rokoch došlo k zníženiu domáceho zvyhodňovania v portfóliách bánk v oblasti expozícií voči štátnym dlhopisom, a to najmä v prípade veľkých bánk podliehajúcich dohľadu JMD.

¹⁷ Akýkoľvek majetok, záväzok alebo finančný vzťah medzi subjektmi v rámci tej istej skupiny.

¹⁸ V usmerneniach sa zdôrazňuje, že v práve EÚ sa povoľujú takéto vnútroštátne zásahy iba z konkrétnych dôvodov, ktoré nesúvisia s ochranou hospodárskej súťaže. Zásahy by sa mali obmedziť len na tie, ktoré sú bezpodmienečne nevyhnutné na ochranu skutočných oprávnených záujmov, a musia byť v súlade so zásadami proporcionality a nediskriminácie. [Nový návrh usmernení Komisie o fúziách](#), s. 90.

➤ **Zabezpečenie primeraných záruk**

Opatrenia zamerané na riešenie prudenciálnych prekážok integrácie musia byť sprevádzané primeranými zárukami zabezpečujúcimi finančnú stabilitu v celej EÚ. Naďalej pretrvávajú obavy, že dcérske spoločnosti cezhraničných bankových skupín by mohli čeliť nedostatku kapitálu a likvidity, najmä v krízových situáciách, čo by viedlo k tomu, že národné orgány by museli riešiť zlyhania bez dostatočnej podpory zo strany materskej spoločnosti.

Mnohé cezhraničné skupiny fungujú na základe stratégie riešenia krízových situácií v jednom okamihu, v rámci ktorej sa opatrenia na riadenie krízových situácií uplatňujú na úrovni materskej spoločnosti, pričom dcérske spoločnosti sú podporované prevedením strát smerom k materskej spoločnosti a prevedením kapitálu smerom k dcérskej spoločnosti. Ak by sa podpora v rámci celej skupiny oslabila, dcérske spoločnosti – najmä ak sú dôležité pre miestne ekonomiky – by sa mohli ocitnúť v zraniteľnej situácii, čo by mohlo vyvolať zásah zo strany národného systému ochrany vkladov.¹⁹ Riešenie týchto rizík si vyžaduje budovanie dôvery medzi orgánmi tým, že sa zabezpečí, aby plány týkajúce sa kapitálu, likvidity, ozdravenia a riešenia krízových situácií boli dostatočne pevné na to, aby sa zachovalo primerané poskytovanie služieb a zabránilo sa chaotickým následkom. Takisto by boli potrebné mechanizmy na zabezpečenie finančného zdravia cezhraničnej skupiny ako celku v situácii, keď sa táto skupina dostáva z riešenia krízovej situácie a snaží sa opäť získať prístup na finančné trhy. Mechanizmy JMD a SRM, podporované jednotným súborom pravidiel, sú na to, aby poskytovali tieto záruky, dobre pripravené. Tri štvrtiny krytých vkladov v bankovej únii sú v súčasnosti pod priamym dohľadom JMD a SRB a sú uložené v bankách, u ktorých sa na úrovni EÚ plánuje riešenie krízovej situácie namiesto likvidácie v rámci vnútroštátnych insolvenčných konaní. Tieto banky disponujú primeranou schopnosťou absorbovať straty a potenciálnym prístupom k jednotnému fondu na riešenie krízových situácií, čo už samo osebe zabezpečuje vysokú mieru spoločného znášania strát v rámci bankového sektora. Komisia zároveň náležite zohľadní členské štáty, ktoré nie sú členmi bankovej únie a ktoré pôsobia v rámci rôznych inštitucionálnych mechanizmov.

V tejto súvislosti Komisia:

- ***Nahradí návrh týkajúci sa európskeho systému ochrany vkladov (EDIS) z roku 2015 novým návrhom, ktorého cieľom bude preskúmať a zjednodušiť štruktúru rámca poistenia vkladov v snahe lepšie zosúladiť zodpovednosti za opatrenia v oblasti krízového riadenia a poistenia vkladov, ako aj ich financovanie v rámci existujúcich bezpečnostných sietí bankovej únie, a to na centrálnej aj vnútroštátnej úrovni. Návrhom sa takisto budú riešiť zostávajúce zraniteľné miesta systémov ochrany***

¹⁹ Okrem toho, hoci sú systémy ochrany vkladov plne vybudované a niektoré z nich prekračujú minimálnu cieľovú úroveň, môžu byť naďalej citlivé na lokálne šoky vyplývajúce z krachu jednej alebo viacerých malých bánk, čo môže viesť k potenciálnemu nedostatku likvidity, ktorý ich môže prinútiť spoliehať sa na verejnú podporu.

vkladov v súvislosti s nedostatkom likvidity. Cieľom bude zabezpečiť, aby zlyhanie cezhraničnej skupiny nespôsobilo narušenia v jednotlivých členských štátoch ani nevytvorilo záväzky voči systémom ochrany vkladov a voči národným rozpočtom, a zároveň zabezpečiť rovnakú ochranu krytých vkladov v celej bankovej únii. Celkovo sa tým zníži zložitosť vyplývajúca zo súčasného rozlíšenia medzi systémami ochrany vkladov a fondmi na riešenie krízových situácií.

- *Navrhne opatrenia na zlepšenie predvídateľnosti stratégií riešenia krízových situácií v rámci skupín a na podporu integrovanejšieho pridelovania finančných prostriedkov v rámci cezhraničných skupín, a to aj v časoch stresu.*
- *Podporí prebiehajúce snahy príslušných inštitúcií a členských štátov zamerané na posilnenie dôveryhodných a predvídateľných zabezpečovacích mechanizmov financovania na poskytovanie likvidity v rámci riešenia krízových situácií s primeranými zárukami, a to v súlade s európskym rozmerom riešenia krízových situácií a dohľadu v bankovej únii a s medzinárodnými normami.*

➤ **Riešenie iných ako prudenciálnych prekážok integrácie**

Existujú aj iné ako prudenciálne prekážky integrácie, ktorých prekonávanie je pri cezhraničnom bankovníctve nákladné. Vzhľadom na to, že neexistuje harmonizovaný rámec EÚ, vnútroštátne právne predpisy v oblasti insolvenčie zostávajú fragmentované a naďalej obmedzujú cezhraničné operácie bánk, napríklad v otázkach týkajúcich sa prevzatia kolaterálu k úveru podľa konkurzného práva. Spoluzákonodarcovia dosiahli pokrok v konkrétnych otázkach, napríklad pri zavádzaní jednotnej hierarchie veriteľov v medziach rámca krízového riadenia a ochrany vkladov (rámec CMDI). K dnešnému dňu sa však medzi členskými štátmi nepodarilo dosiahnuť konsenzus v súvislosti so štruktúrovanejšími a s ambicióznejšími pokusmi o harmonizáciu právnych predpisov v oblasti insolvenčie v rámci Únie. Komisia je pripravená a naďalej sa zaväzuje pracovať na ďalšej harmonizácii právnych predpisov v oblasti insolvenčie.

Pravidlá v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a niektoré pravidlá ochrany spotrebiteľa boli v rámci EÚ do veľkej miery harmonizované, v členských štátoch sa však často uplatňujú odlišne. Boli podniknuté ďalšie legislatívne kroky s cieľom dosiahnuť vyššiu úroveň harmonizácie, napríklad v súvislosti s nedávnym zriadením Úradu pre boj proti praniu špinavých peňazí (AMLA) a v rámci novej smernice o spotrebiteľských úveroch, ktorá nadobudne účinnosť 20. novembra 2026²⁰.

Iné ako prudenciálne prekážky môžu odradiť banky od ponúkajú celouňijných bankových produktov – ako sú vklady alebo retailové úvery – a viesť k dodatočným nákladom, ktoré

²⁰ Smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2225 z 18. októbra 2023 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice 2008/48/ES (Ú. v. EÚ L, 2023/2225, 30.10.2023) sa zavádza úplná harmonizácia pravidiel ochrany spotrebiteľa v oblasti spotrebiteľských úverov s cieľom zabezpečiť, aby všetci spotrebiteľia v Únii požívali vysokú a rovnocennú úroveň ochrany svojich záujmov, a vytvoriť dobre fungujúci vnútorný trh.

vyplývajú najmä z potreby prispôbiť informačné systémy rôznym vnútroštátnym právnym poriadkom 27 členských štátov. Digitalizácia a technologický pokrok v oblasti poskytovania bankových služieb (t. j. otvorené bankovníctvo, tokenizácia aktív, vplyv umelej inteligencie vrátane prístupu k vysokokvalitným údajom, prispôbenie pravidiel novým obchodným modelom, ako sú vkladové platformy, klientské aplikácie a elektronické peňaženky) môžu posilniť konkurencieschopnosť.

V tejto súvislosti Komisia:

- ***Bude spolupracovať s úradom AMLA pri zavádzaní jednotného súboru pravidiel EÚ v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí, ktorý bude v členských štátoch priamo uplatniteľný od 10. júla 2027 a ktorým sa zosúladia požiadavky „poznaj svojho klienta“ a oznamovanie podozrivej činnosti v celej Únii.***
- ***Bude nadalej sledovať uplatňovanie pravidiel ochrany spotrebiteľa na vnútroštátnej úrovni s cieľom uľahčiť a podporiť cezhraničnú činnosť, pričom sa zabezpečí, aby spotrebiteľia mali ľahší prístup k širšej ponuke bankových služieb, a zároveň sa zachová primeraná úroveň ochrany.***
- ***Posúdi, či sú pravidlá ochrany spotrebiteľa nadmerne prísne (t. j. či dochádza ku gold-platingu) alebo uplatňované spôsobom, ktorý zbytočne fragmentuje trh.***
- ***Bude nadalej sledovať potenciál digitalizácie a jej vplyv na bankový sektor s cieľom zabezpečiť, aby bol regulačný rámec dostatočne pružný na podporu ďalšej digitalizácie bankových služieb a podnecovanie inovácií pri súčasnom zachovaní kybernetickej odolnosti.***

3.2 Zavádzanie medzinárodných noriem so zreteľom na špecifiká EÚ a zabezpečenie proporcionality

EÚ verne prevzala medzinárodné normy a v určitých oblastiach ich dokonca sprísnila tým, že ich uplatňuje na všetkých úrovniach konsolidácie, ako aj na všetky banky, a nielen na veľké banky pôsobiace na medzinárodnej úrovni. Hoci sa tým výrazne zvýšila odolnosť, tento prístup mohol viesť k prehliadnutiu určitých špecifik EÚ.

➤ Zavádzanie medzinárodných noriem so zreteľom na špecifiká EÚ

EÚ začlenila dohodu Bazilej III do práva EÚ s účinnosťou od 1. januára 2025, a to spolu s niekoľkými prechodnými opatreniami. Orgány dohľadu EÚ a Komisia sú ako jeden z najväčších bankových trhov zapojené do formovania medzinárodných noriem a mali by aktívne pracovať na zabezpečení toho, aby sa v globálnych rámcoch zohľadňovali rôzne situácie na trhu vrátane situácií v európskom bankovom sektore. Okrem toho by sa pri transpozícii medzinárodných noriem do práva EÚ mali náležite zohľadniť špecifiká bankového sektora EÚ, aby sa predišlo neprimeraným účinkom na určité činnosti alebo banky a aby sa zabezpečilo, že tento rámec bude plniť svoje prudenciálne ciele efektívnym a vyváženým spôsobom.

Rovnaké podmienky na medzinárodnej úrovni sú nevyhnutné. Vzhľadom na to, že v iných krajinách sa ešte nezačalo s vykonávaním, Komisia prijala opatrenia na odloženie nadobudnutia účinnosti určitých aspektov bazilejského rámca trhového rizika (základné preskúmanie obchodnej knihy) v EÚ do 1. januára 2027. Komisia prijala 4. júna 2026 delegovaný akt s cieľom zmierniť niektoré dôsledky jeho uplatňovania do konca roka 2029. Delegovaný akt je v súčasnosti predmetom posudzovania v Rade a v Európskom parlamente.

EÚ postupne zavádza spodnú hranicu pre výstupné hodnoty²¹ v kombinácii s viacerými prechodnými opatreniami, ktorých cieľom je umožniť bankám a orgánom postupne sa prispôbiť Bazilejskej dohode. Medzitým sa v jurisdikciách tretích krajín prijali rôzne prístupy vrátane úplného zrušenia spodnej hranice pre výstupné hodnoty. Zainteresované strany so sídlom v EÚ vyjadrili rôzne názory na budúcnosť spodnej hranice pre výstupné hodnoty, a to aj pokiaľ ide o primeranú úroveň nastavenia, úroveň, na ktorej by sa táto požiadavka mala uplatňovať (na individuálnej alebo konsolidovanej úrovni), rozsah rizík, na ktoré sa rámec vzťahuje, a spôsob vzájomného pôsobenia tohto rámca a základného štandardizovaného prístupu, napríklad v oblastiach ako špecializované financovanie, projektové financovanie a financovanie súvisiace s obchodom.

Napriek podpore MSP predstavuje prudenciálne zaobchádzanie s podnikmi bez ratingu štrukturálnu výzvu pre regulačný rámec EÚ. Keďže spoločnosti v EÚ, a najmä MSP, sa spoliehajú skôr na bankové financovanie než na kapitálové trhy, drvivá väčšina z nich nemá externý úverový rating. Komisia preto posúdi možnosť odstránenia potreby externého ratingu s cieľom uľahčiť prístup takýchto spoločností k bankovému financovaniu. V takomto posúdení by sa malo preskúmať aj to, či by navrhovaná politika mohla odrádzať spoločnosti od toho, aby sa usilovali získať úverový rating, čím by sa oslabil transparentnosť a dlhodobý rast hlbších akciových trhov a trhov s podnikovými dlhopismi v EÚ a znížili by sa dostupné informácie pre banky na posúdenie rizík podnikov. Na dosiahnutie základného cieľa únie úspor a investícií, ktorým je podpora diverzifikovanejších zdrojov financovania prostredníctvom jednotného kapitálového trhu, by bolo treba zvážiť strategický a dlhodobý prístup. .

Prudenciálne zaobchádzanie s expozíciami spojenými s nehnuteľným majetkom určeným na bývanie si takisto vyžaduje dôkladné nastavenie. Požiadavky v tejto oblasti môžu ovplyvňovať prístup k financovaniu bývania, a to vrátane toho, ako pôsobia na ponuku bývania, a môžu ovplyvňovať fungovanie konkrétnych segmentov trhu, pričom v príslušnom rámci sa musia naďalej zohľadňovať riziká. Zároveň je potrebné vziať do úvahy, že opatrenia zamerané na zvýšenie objemu poskytovania hypoték môžu v podmienkach obmedzenej ponuky viesť k rastu cien nehnuteľností na bývanie, čím sa zhorší dostupnosť bývania a oslabí sa zamýšľaný cieľ.

V ostatných oblastiach by sa na posilnenie medzinárodnej konkurencieschopnosti a podporu digitalizácie mohli zvážiť zmeny prudenciálneho rámca, ako napríklad

²¹ Spodná hranica pre výstupné hodnoty je regulačná záruka, ktorou sa obmedzuje miera, do akej môžu banky znižovať svoje kapitálové požiadavky pomocou interných modelov rizika v porovnaní so štandardizovanými prístupmi.

zaobchádzanie so softvérovými aktívami. Pravidlami EÚ sa vyžaduje, aby banky vo veľkej miere odpočítavali investície do softvéru zo svojho základného kapitálu. V tomto prístupe sa považuje softvér skôr za fyzický náklad než za konkurenčné podnikové aktívum a mnohí ho vnímajú ako faktor, ktorý stavia banky v EÚ do nevýhodnej pozície v porovnaní s ich konkurentmi v iných jurisdikciách. Obozretnosť prístupu EÚ však možno vnímať aj ako výhodu v čase, keď vývoj v oblasti umelej inteligencie spochybňuje hodnotu softvérových aktív. V širšom zmysle by mal prudenciálny rámec lepšie odrážať úlohu nehmotných aktív v modernom hospodárstve.

A napokon **konkurencieschopnosť bankového sektora EÚ nie je len otázkou prudenciálnych hľadísk, technológií a inovácií. Závisí aj od schopnosti bánk pritiahnuť, udržať si a odmeniť vysoko kvalifikovaných odborníkov na globálnom trhu s talentmi.** Komisia v tejto súvislosti posudzuje možné úpravy rámca odmeňovania. Aktualizované pravidlá odmeňovania by mohli prispieť k posilneniu konkurencieschopnosti bankového sektora EÚ a zároveň zabezpečiť, aby politiky v oblasti odmeňovania nepodnecovali k nadmernému riskovaniu.

V tejto súvislosti Komisia:

- *Predloží jasné návrhy týkajúce sa spodnej hranice pre výstupné hodnoty a jej prechodných opatrení v súvislosti s podnikmi bez ratingu a hypotekárnymi úvermi na konkurencieschopnosť bánk v EÚ, ako aj jej vzájomné pôsobenie s ostatnými časťami rámca vrátane opatrení na dosiahnutie primeranej rovnováhy medzi odolnosťou a širším financovaním hospodárstva.*
- *Bude naďalej sledovať zavádzanie medzinárodných noriem v jednotlivých jurisdikciách a uplatňovať dlhodobý strategický prístup EÚ ku kapitálovým požiadavkám na trhové riziko, a to na základe získaných skúseností a s ohľadom na zabezpečenie rovnakých podmienok.*
- *Vyhodnotí regulačné zaobchádzanie so strategickými investíciami prostredníctvom špecializovaného financovania vrátane projektového financovania infraštruktúr a energetickej transformácie, ako aj regulačné zaobchádzanie s financovaním obchodu s cieľom zabezpečiť, aby európske banky mohli podporovať európske podniky a posilniť bezpečnosť dodávateľských reťazí.*
- *Navrhne revíziu prudenciálneho zaobchádzania s investíciami bánk do softvérových aktív s cieľom zabezpečiť, aby bol tento rámec prudenciálne spoľahlivý, v súlade s prostredím digitálnych a kybernetických rizík a aby poskytoval bankám správne stimuly na investovanie do inovácií a digitálnej odolnosti.*
- *Preskúma možné oblasti pôsobnosti s cieľom zabezpečiť prístup k úverom pre spoločnosti intenzívne využívajúce duševné vlastníctvo a vo všeobecnejšom zmysle pre hospodárstvo založené na nehmotných aktívach, a to aj prostredníctvom výzvy príslušným zainteresovaným stranám, aby sa zamysleli nad programami budovania kapacít, rámcami oceňovania a mechanizmami zdieľania rizika. Pri tejto práci sa*

zohľadnia pripravované opatrenia týkajúce sa duševného vlastníctva uvedené v Stratégii pre startupy a scaleupy, ako napríklad európsky inovačný akt.

- *Posúdi možné úpravy súčasného rámca odmeňovania osôb zodpovedných za podstupovanie významného rizika a jeho vplyv na bankový sektor EÚ. Komisia posudzuje, ako znížiť zbytočnú záťaž a zložitosť, riešiť neúmyselné vplyvy na štruktúry odmeňovania, predchádzať narušeniam hospodárskej súťaže pri získavaní špecializovaných odborníkov a prispôbiť rámec systémovým rizikám.*

➤ *Zabezpečenie proporcionality v regulačnom rámci*

Európa potrebuje veľké banky, ktoré sú schopné konkurovať na medzinárodných trhoch, kde je veľkosť nevyhnutná, ale zároveň profituje z menších bánk, ktoré sú viac orientované na miestnu úroveň. Menšie banky zohrávajú úlohu pri podpore investičných priorít EÚ a financovania MSP na miestnej úrovni, a to aj v menej rozvinutých regiónoch, pričom využívajú blízkosť a v konečnom dôsledku zvyšujú ponuku úverov.

V regulačnom rámci EÚ sa zohľadňujú špecifiká menších a menej zložitých bánk, zložitosť tohto rámca však stále môže neprimerane ovplyvniť menšie banky. Režim, ktorý je lepšie prispôsobený malým a menej zložitým bankám, by mal byť merateľne jednoduchší a menej zaťažujúci z hľadiska nákladov na dodržiavanie predpisov, pričom by mal zachovávať primerané požiadavky založené na riziku, chrániť finančnú stabilitu a udržiavať stimuly na zlepšovanie postupov riadenia rizík.

V tejto súvislosti Komisia:

- *Navrhne v nariadení CRR režim, ktorý umožní jasnejšie identifikovať malé a menej zložené banky v rámci regulačného rámca bez ohľadu na ich právnu a organizačnú štruktúru, prípadne upraví súčasné kritériá a prahové hodnoty tak, aby odrážali skutočnú situáciu v bankovom sektore EÚ, a to prostredníctvom menej početných, prispôsobených a jednoduchších požiadaviek v príslušných rámcoch pre prudenciálny rozmer, makroprudenciálny rozmer a rozmer týkajúci sa riešenia krízových situácií. Takýto režim by mal zároveň umožniť orgánu EBA pracovať na opatreniach úrovne 2 a úrovne 3 spôsobom, ktorým sa účinnejšie zohľadňujú potreby malých a menej zložitých bánk, a to prostredníctvom zníženého počtu požiadaviek a postupov.*
- *V kontexte dokončovania bankovej únie bude Komisia pokračovať v dialógu s JMD a SRB o účinnom uplatňovaní proporcionality, a to aj v súvislosti s konkrétnymi okolnosťami, ktoré odôvodňujú, aby sa úverové inštitúcie považovali za menej významné napriek tomu, že spĺňajú štandardné kritériá významnosti uvedené v nariadení o JMD.*

Investičné spoločnosti navyše prispievajú k rozmanitosti a hĺbke kapitálového trhu tým, že ponúkajú služby, ktoré dopĺňajú služby úverových inštitúcií a zároveň im konkurujú, ako je napríklad poskytovanie likvidity, prispievanie k efektívnej alokácii kapitálu a podpora emisie akcií a dlhových cenných papierov. Riešiť sa musia aj všetky neopodstatnené prekážky

v regulačnom rámci, ktoré obmedzujú prínos investičných spoločností. V spoločnom stanovisku orgánu EBA a orgánu ESMA k fungovaniu prudenciálneho rámca pre investičné spoločnosti²² sa dospelo k záveru, že nariadenie spĺňa svoje pôvodné ciele, pričom sa navrhujú cielené zmeny.

V tejto súvislosti Komisia:

- *Navrhne cielené zmeny v prudenciálnom rámci pre investičné spoločnosti, a to aj v oblasti štruktúry prahových hodnôt, požiadaviek na riadenie a odmeňovanie, a prehodnotí nastavenie kapitálových požiadaviek a požiadaviek na likviditu.*

3.3 Zjednodušenie regulačného rámca

Zjednodušenie regulačného rámca môže priniesť hmatateľné prínosy pre banky a orgány dohľadu bez toho, aby bola ohrozená ich odolnosť. Tento rámec sa stal zložitejším v dôsledku postupných revízií mikroprudenciálnych pravidiel, pravidiel v oblasti riešenia krízových situácií a makroprudenciálnych pravidiel, ktoré sa často vykonávali nezávisle od seba, pričom sa nevenovala dostatočná pozornosť tomu, ako tieto pravidlá vzájomne pôsobia. Teraz je potrebné prijať opatrenia na odstránenie nadmernej podrobnosti, prekrývání a nekonzistentností v rámci jednotlivých súborov pravidiel, ako aj medzi nimi. Zníženie nadmernej zložitosti by však nemalo viesť k deregulácii, ktorá by zásadným spôsobom oslabilala odolnosť bankového sektora, keďže práve odolnosť je predpokladom konkurencieschopnosti tohto sektora.

Podávanie správ v rámci regulačného rámca sa navyše stalo neprimerane zaťažujúcim a nákladným. Všetky správy, ktoré primerane neprispievajú k zlepšeniu odolnosti a integrácie, by mali byť obmedzené alebo vyňaté z regulačného rámca.

➤ Mikroprudenciálne pravidlá

Mikroprudenciálne pravidlá zahŕňajú požiadavky piliera 1, požiadavky piliera 2 a usmernenia pre pilier 2. V požiadavkách piliera 1 sa stanovujú zákonné výšky kapitálu, ktoré musí banka držať. V požiadavkách piliera 2 sa stanovuje výška kapitálu špecifická pre jednotlivé banky, zatiaľ čo usmernenia pre pilier 2 sú takisto špecifické pre jednotlivé banky, nie sú však záväzné a odrážajú očakávania orgánov dohľadu týkajúce sa celkovej výšky kapitálu, ktorú by banky mali udržiavať, aby zvládli obdobia stresu. Okrem požiadaviek založených na riziku môžu orgány dohľadu stanoviť aj požiadavky na ukazovateľ finančnej páky v rámci piliera 2.

Boli vyjadrené obavy týkajúce sa súčasného znenia a uplatňovania požiadaviek a usmernení pre pilier 2, najmä pokiaľ ide o možné prekrývanie s inými požiadavkami, čo môže viesť k dvojitému započítavaniu. Zároveň boli vyjadrené obavy v súvislosti s obmedzenou transparentnosťou metodík používaných pri stanovovaní požiadaviek a usmernení pre pilier 2,

²² Európsky orgán pre bankovníctvo (2025), *The EBA and ESMA recommend targeted revisions to the investment firms' prudential framework* (EBA a ESMA odporúčajú cielené revízie prudenciálneho rámca pre investičné spoločnosti).

čo viedlo k požiadavke na jasnejšie vysvetlenie rozhodnutí, väčšiu prehľadnosť a stimuly týkajúce sa nápravných opatrení, ako aj na lepšie zohľadnenie podkladových rizík.

JMD sa už zaviazal k zavedeniu série zlepšení týkajúcich sa požiadaviek a usmernení pre pilier 2. Nedávno sa v rámci neho zaviedla nová metodika pre požiadavky piliera 2 a navrhol sa program reforiem, ktorého cieľom je vo všeobecnosti zvýšiť efektívnosť, účinnosť a zameranie na riziko prudenciálneho dohľadu. Tieto reformy predstavujú dôležitý krok k zabezpečeniu primeraného rámca preskúmania v oblasti dohľadu. Na doplnenie týchto prebiehajúcich snáh by sa mohli zväziť ďalšie kroky s cieľom zabezpečiť, aby požiadavky v oblasti dohľadu naďalej vychádzali z rizika a boli primerané, pričom by sa malo zabrániť zbytočnej zložitosti alebo prekrývaniu s inými aspektmi kapitálového rámca.

V tejto súvislosti Komisia:

- *Navrhne opatrenia na zlepšenie fungovania usmernení pre pilier 2 s cieľom zabezpečiť ich cielené uplatňovanie.*
- *Navrhne zrušiť kapitálové požiadavky pre pilier 2 týkajúce sa ukazovateľa finančnej páky.*

➤ *Pravidlá v oblasti riešenia krízových situácií*

V pravidlách EÚ v oblasti riešenia krízových situácií sa vyžaduje, aby banky držali minimálny objem vlastných zdrojov a oprávnených záväzkov (ďalej len „MREL“), čím sa zabezpečí, že v prípade zlyhania budú schopné absorbovať straty. Hoci to zvýšilo odolnosť bánk v EÚ, súčasná koncepcia MREL sa stala zložitou a v niektorých prípadoch aj duplicitnou, najmä vzhľadom na odlišné kritériá oprávnenosti a nastavenie medzi požiadavkami MREL a požiadavkami na celkovú kapacitu na absorpciu strát (ďalej len „TLAC“) prepojenými s medzinárodnými normami. Táto zložitosť bráni predvídateľnosti a konzistentnosti a ovplyvňuje rovnaké podmienky pre všetky banky v EÚ.

Pravidlá v oblasti riešenia krízových situácií obsahujú aj doplnkové ustanovenia, ktoré vychádzajú z režimu vlastných zdrojov a ktoré sú v prípade nástrojov MREL niekedy neprimerane zložité. Systém predchádzajúceho povolenia, ktorého cieľom je chrániť schopnosť bánk absorbovať straty, napríklad spôsobil administratívnu záťaž pre banky a orgány pre riešenie krízových situácií. Hoci SRB navrhla nový zjednodušený prístup s cieľom urýchliť udeľovanie týchto povolení bankám, ktoré sú ochotné odkúpiť alebo nahradiť svoje nástroje MREL, sú potrebné ďalšie zlepšenia.

Okrem stanovenia požiadaviek na MREL sú SRB a národné orgány pre riešenie krízových situácií povinné vypracovať plány na riešenie krízových situácií pre banky. Ide o zdĺhavý a náročný proces, v ktorom sa nezohľadňuje skutočnosť, že po viacerých iteráciách sú dnes plány na riešenie krízových situácií bánk prepracovanejšie a mohli by sa zjednodušiť, aby sa uvoľnili zdroje v bankách a orgánoch, ktoré by sa tak mohli sústrediť na zavádzanie týchto plánov do praxe a ich testovanie.

V tejto súvislosti Komisia:

- *Navrhne revíziu rámca MREL tak, aby sa viac priblížil medzinárodným normám, a to odstránením zbytočných nezrovnalostí s normou TLAC a zavedením jednoduchšieho, automatizovanejšieho a predvídateľnejšieho nastavenia. Revidovaný rámec si zachová odolnosť systému riešenia krízových situácií, stimuly na zabezpečenie riešiteľnosti krízových situácií a zabezpečí, aby boli požiadavky primerané, najmä v prípade menších bánk.*
- *Navrhne zjednodušený postup udeľovania povolení bankám v stabilnej finančnej situácii s cieľom urýchliť schvaľovanie spätného odkúpenia akcií a riadenia pasív, znížiť náklady na dodržiavanie predpisov a zvýšiť flexibilitu, pričom sa zachová schopnosť riešiť krízové situácie a súlad s normami TLAC.*
- *Navrhne, aby sa niektoré posúdenia vo fáze plánovania riešenia krízových situácií – vrátane posúdení týkajúcich sa frekvencie cyklov plánovania riešenia krízových situácií alebo súvisiacich postupov prijímania – upravili tak, aby boli primeranejšie a zohľadňovali skutočnosť, že činnosti v oblasti plánovania riešenia krízových situácií sa od zavedenia rámca krízového riadenia zdokonalili.*

➤ **Makroprudenciálne pravidlá**

Národné orgány sú zodpovedné za stanovovanie makroprudenciálnych opatrení, pričom zohľadňujú špecifiká svojich bankových sektorov a hospodárskych cyklov, a to s využitím súboru nástrojov, ktorý zahŕňa kapitálové vankúše, nástroje na úpravu rizikových váh a opatrenia zamerané na dlžníkov. Najúčinnějšími makroprudenciálnymi opatreniami sú kapitálové vankúše, ktoré sa stanovujú nad rámec požiadaviek piliera 1 a piliera 2 a ktoré môžu banky v krízových situáciách využiť na zabránenie znižovaniu zadlženosti a na zachovanie úverovania hospodárstva. Tento decentralizovaný rámec sa stal obzvlášť zložitým v dôsledku absencie harmonizovanej metodiky EÚ, čo sa prejavuje veľkým počtom kapitálových vankúšov, ich koncepciou zohľadňujúcou špecifické riziká a udalosti, ako aj vnútroštátnou právomocou pri stanovovaní výšky vankúšov a určovaní bánk, na ktoré sa tieto vankúše vzťahujú. Nedostatok predvídateľnosti a konzistentnosti pri uplatňovaní tohto rámca môže negatívne ovplyvňovať obchodné rozhodnutia bánk, najmä pokiaľ ide o cezhraničné činnosti, konsolidáciu alebo reorganizáciu. Viacúrovňové riadenie, na ktorom sa podieľajú orgány EÚ a národné orgány, navyše situáciu ešte viac komplikuje. Tieto výzvy potvrdzujú odporúčania pracovnej skupiny ECB na vysokej úrovni pre zjednodušenie²³, ako aj odpovede v rámci cielej konzultácie.

V tejto súvislosti Komisia:

- *Navrhne revíziu makroprudenciálneho rámca s cieľom zabezpečiť jednoduchší súbor nástrojov a väčšiu konvergenciu a konzistentnosť pri uplatňovaní makroprudenciálnych nástrojov v celej EÚ. Konkrétnejšie by sa mal znížiť počet*

²³ Európska centrálna banka (2025), [Simplification of the European prudential regulatory, supervisory and reporting framework](#) (Zjednodušenie európskeho rámca pre prudenciálnu reguláciu, dohľad a podávanie správ).

vankúšov (proticyklický vankúš, vankúš na krytie systémového rizika) a mala by sa zlepšiť ich koncepcia a nastavenie. Rámec pre ostatné systémovo významné inštitúcie (O-SII) by sa mal zosúladiť tak, že sa odstránia nedostatky v identifikácii O-SII a v nastavení vankúšov.

➤ ***Vzájomné pôsobenie medzi mikroprudenciálnymi pravidlami, pravidlami v oblasti riešenia krízových situácií a makroprudenciálnymi pravidlami***

Mikroprudenciálne pravidlá, makroprudenciálne pravidlá a pravidlá v oblasti riešenia krízových situácií vykonávajú autonómne rôzne príslušné orgány, vzájomne však na seba pôsobia spôsobmi, ktoré často vedú k duplicitným a nekonzistentným požiadavkám. Tento výsledok nadmerne zaťažuje banky prostredníctvom prekrývajúcich sa vrstiev kapitálu, ktoré sú stanovené na rôzne účely, v niektorých prípadoch však môžu riešiť rovnaké riziká a v krízových situáciách klásť nežiaduce obmedzenia na využívanie kapitálových vankúšov. Dvojité započítavanie určitých nástrojov na účely splnenia kapitálových vankúšov a ďalších minimálnych požiadaviek (ukazovateľ finančnej páky a MREL) môže napríklad bankám brániť v tom, aby tieto vankúše využili bez porušenia požiadaviek. Využitelnosť vankúšov môže komplikovať aj vnímanie investorov a obavy o ziskovosť. Na riešenie týchto výziev musia príslušné orgány prijať komplexný prístup k stanovovaniu mikroprudenciálnych požiadaviek, požiadaviek v oblasti riešenia krízových situácií a makroprudenciálnych požiadaviek. Hoci by si orgány mali zachovať právomoc, stanovovanie požiadaviek by malo byť predvídateľnejšie a transparentnejšie, aby mohli banky efektívnejšie plánovať kapitál a poskytovať finančnému trhu väčšiu transparentnosť.

V tejto súvislosti Komisia:

- *Navrhne silnejšie koordinačné mechanizmy medzi orgánmi zodpovednými za vykonávanie mikroprudenciálnych pravidiel, pravidiel v oblasti riešenia krízových situácií a makroprudenciálnych pravidiel s cieľom zabezpečiť, aby boli požiadavky stanovené ucelene a aby podliehali posilnenej a jasnejšej zodpovednosti. Orgány budú musieť posilniť koordináciu a výmenu informácií, pričom budú zohľadňovať komplexný pohľad nielen na celkové kapitálové potreby systému ako celku, ale aj na danú banku.*
- *Prehodnotí postup s cieľom zmeniť v prípade potreby technické normy v celom rámci, posilniť požiadavku na posúdenia vplyvu zo strany orgánu EBA a posilniť mechanizmy zodpovednosti/kontroly týkajúce sa spôsobu udeľovania a uplatňovania mandátov.*
- *Navrhne presunúť určité mikroprudenciálne pravidlá, pravidlá v oblasti riešenia krízových situácií a makroprudenciálne pravidlá do priamo uplatniteľných nariadení s cieľom zvýšiť prehľadnosť, konvergenciu dohľadu a znížiť administratívne zaťaženie bánk.*

➤ *Zefektívnenie požiadaviek na podávanie správ a zverejňovanie informácií*

Hoci požiadavky na podávanie správ a zverejňovanie informácií sú pre dobre fungujúci bankový sektor nevyhnutné, rámec podávania správ pre banky sa stal veľmi zaťažujúcim. Celkové náklady na podávanie správ pre banky v EÚ, zahŕňajúce všetky výdavky súvisiace s prevádzkou systému podávania správ (personálne náklady, náklady na IT, právne, účtovné, audítorské a poradenské služby), boli odhadnuté na 11,2 miliardy EUR ročne²⁴. Závažnosť spojená s podávaním správ vyplýva z častých zmien požiadaviek na podávanie správ, zo zbytočnej zložitosti, z nedostatku jasnosti a konzistentnosti, ako aj z duplicity podávania správ, ktorá je dôsledkom obmedzenej výmeny údajov medzi orgánmi.

Na účely zjednodušenia a zefektívnenia požiadaviek na podávanie správ, a to aj v súlade so stratégiou Komisie pre údaje v oblasti dohľadu, už boli podniknuté významné kroky²⁵. Medzi ne patria legislatívne zmeny zamerané na zjednodušenie opätovného využitia údajov v oblasti dohľadu na účely zverejňovania informácií a ďalšie opatrenia, ktoré výrazne znížia administratívnu záťaž spojenú s podávaním správ pre malé a menej zložené inštitúcie (Dátové centrum v rámci piliera 3), nariadenie o lepšej výmene údajov, ktorým sa obmedzia duplicitné žiadosti o údaje a od orgánov EÚ sa bude vyžadovať, aby pravidelne prehodnocovali a odstraňovali nadbytočné podávanie správ a zároveň pokročili vo svojich snahách o integrované podávanie správ²⁶, ako aj prvý súhrnný balík opatrení a následné zjednodušenia taxonómie EÚ a európsky štandard vykazovania informácií o udržateľnosti²⁷. Jednotné európske miesto prístupu po uvedení do prevádzky takisto zlepší dostupnosť a obmedzí duplicitu tým, že uľahčí centralizovaný elektronický prístup k verejným údajom o bankách a ich produktoch. Komisia bude naďalej spolupracovať s orgánom EBA s cieľom zabezpečiť, aby požiadavky na prudenciálne vykazovanie a zverejňovanie informácií boli primerané a konzistentné so širším rámcom udržateľnosti.

Orgán EBA už okrem toho zaviedol viacero zásadných opatrení zameraných na zníženie administratívneho zaťaženia bánk v súvislosti s podávaním správ. Spolu s ďalšími opatreniami navrhnutými v roku 2026 sa očakáva, že počet údajových bodov v rámcoch podávania správ EÚ sa zníži o 50 %²⁸. Zainteresované strany napriek tomuto pokroku potvrdzujú potrebu ďalšej racionalizácie, pričom prioritami sú integrácia podávania správ, proporционаlita a technologická modernizácia.

V tejto súvislosti Komisia:

²⁴ Európsky orgán pre bankovníctvo (2021), *Study of the cost of compliance with supervisory reporting requirements* (Štúdia nákladov na dodržiavanie požiadaviek na podávanie správ orgánom dohľadu).

²⁵ Európska komisia (2021), *Strategy on supervisory data in EU financial services* (Stratégia pre údaje v oblasti dohľadu v rámci finančných služieb EÚ).

²⁶ Ú. v. EÚ L, 2025/2088, 21.10.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2088/oj>.

²⁷ Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa menia smernice (EÚ) 2022/2464 a (EÚ) 2024/1760, pokiaľ ide o dátumy, od ktorých majú členské štáty uplatňovať určité požiadavky na vykazovanie informácií o udržateľnosti podnikov a náležitú starostlivosť podnikov v oblasti udržateľnosti, [COM\(2025\) 80 final](#).

²⁸ Európsky orgán pre bankovníctvo (2026), *Efficient reporting: simpler, smarter, proportionate* (Efektívne podávanie správ: jednoduchšie, inteligentnejšie, primeranejšie).

- *Podporí prechod od súčasného prístupu k podávaniu správ k integrovanejšiemu prudenciálnemu podávaniu správ, štatistickému podávaniu správ a podávaniu správ v oblasti riešenia krízových situácií, pričom základnými piliermi budú spolaľivé mechanizmy riadenia a spoločný údajový slovník, a na základe odporúčaní Spoločného výboru pre bankové výkazníctvo bude motivovať príslušné orgány, aby pokračovali v technickej práci a dosiahli hmatateľné zlepšenia.*
- *Vzhľadom na všetky dostupné možnosti na zlepšovanie konkurencieschopnosti bankového sektora EÚ vrátane možného preskúmania mandátu orgánu EBA v prípade potreby navrhne ciele legislatívne zmeny s cieľom poveriť orgán EBA, aby na technickej úrovni zabezpečil väčšiu proporcionalitu, zjednodušenie a automatizáciu podávania správ, a to aj pokiaľ ide o prahové hodnoty významnosti pre menšie chyby v podávaní správ a ďalšie aspekty, ktoré neprimerane zvyšujú administratívnu záťaž spojenú s podávaním správ.*
- *Navrhne zmeny nariadenia o EBA týkajúce sa aktov úrovne 2, ktoré by odrážali zmeny zavedené v návrhu na zmenu nariadenia o ESMA v rámci balíka opatrení v oblasti integrácie trhu a dohľadu nad trhom (MISP). Vyzve orgán EBA, aby prepracoval svoj jednotný interaktívny súbor pravidiel prepojením všetkých usmernení úrovne 3 a otázok a odpovedí priamo so zodpovedajúcimi ustanoveniami právneho rámca na jeho webovom sídle, čím sa zlepší prístupnosť a transparentnosť. V rámci tohto procesu by orgán EBA mohol vykonať audit existujúcich otázok a odpovedí a odstrániť tie, ktoré sú zastarané.*
- *Podporí orgán EBA, ako aj ďalšie orgány, aby v súlade s nariadením o lepšej výmene údajov pravidelne prehodnocovali, obmedzovali a odstraňovali duplicitné podávanie správ.*
- *Bude spolupracovať s národnými orgánmi s cieľom obmedziť dodatočné podávanie správ na vnútroštátnej úrovni, keďže to výrazne zvyšuje zložitosť a záťaž pre subjekty podávajúce správy. Bude motivovať národné orgány, aby v plnej miere využívali možnosť výmeny údajov v rámci nariadenia o lepšej výmene údajov.*

4. Konkurencieschopnosť ako spoločná zodpovednosť

Zvyšovanie konkurencieschopnosti bankového sektora EÚ si vyžiada zmenu kultúry u všetkých príslušných zainteresovaných strán. Riziká v bankovom sektore je potrebné dôkladne riadiť, najmä v súčasnej situácii, keď sa ku už dlhodobo existujúcim rizikám súvisiacim s úvermi, operáciami a vývojom na trhu teraz pridávajú nové riziká spojené s kybernetickou činnosťou, geopolitickým napätím, so životným prostredím a s klimatickými hrozbami. Pri riadení rizík by však pozornosť mala byť zameraná na podstatné hrozby a malo by sa upustiť od prístupov založených výlučne na dodržiavaní predpisov, aby sa dosiahol efektívnejší, holistickejší a cielenejší prístup k riadeniu rizík.

Komisia by mala aktívnejšie sledovať a zabezpečovať primeranú rovnováhu medzi podstupovaním rizika a finančnou stabilitou, aby sa zaručilo, že tento rámec a jeho uplatňovanie nebudú brániť konkurencieschopnosti a rastu. Regulačné orgány a orgány dohľadu by sa mali zamerať na riziká, ktoré majú najväčší vplyv na celkovú finančnú stabilitu, a vyhnúť sa kultúre nulovej tolerancie voči riziku, keďže tá by mohla brániť bankám v podpore hospodárskej činnosti. Tvorcovia politik by sa mali zdržať zachovávaní národných špecifik, ktoré vedú k fragmentácii trhu. Nástroje na zabezpečenie zodpovednosti by sa mali využívať v čo najväčšej miere a v prípade, že sa ukážu ako neúčinné, by sa mali posilniť.

Komisia je hlavnou inštitúciou EÚ zodpovednou za vykonávanie mandátu EÚ v oblasti konkurencieschopnosti a hospodárskej súťaže. V budúcnosti bude Komisia vo väčšej miere využívať svoju právomoc pravidelne preskúmať fungovanie európskeho bankového systému a jeho vplyv na vnútorný trh, čím prispeje k tomu, aby činnosti v oblasti dohľadu a riešenia krízových situácií zostali účinné, primerané a podporovali bezproblémové fungovanie jednotného trhu a konkurencieschopnosť EÚ²⁹. Komisia spolupracuje s orgánom EBA s cieľom zabezpečiť, aby usmernenia v oblasti dohľadu boli primerané, najmä ak podliehajú postupom dodržiavania a vysvetľovania.

Zároveň musia byť banky, ich vrcholoví manažéri a zamestnanci, ako aj audítori a účtovníci ochotní stať sa súčasťou tejto kultúrnej zmeny a prevziať väčšiu zodpovednosť za uplatňovanie právnych predpisov na základe významnosti. Hoci by regulačné orgány a orgány dohľadu mali zaujať primeranejší prístup a konať s cieľom znížiť zložitost', rozsah a úroveň podrobnosti svojich opatrení – či už ide o právne predpisy, usmernenia alebo otázky a odpovede –, banky musia pridať ruku k dielu tým, že sa zdržia neustálych požiadaviek na usmernenia v snahe dosiahnuť čoraz vyšší stupeň právnej istoty. Dodržiavanie právnych predpisov by sa malo zameriavať na ich podstatu, a nie proces zaškrťovania políčok. Zmena správania, ktoré spoločne vytvorilo bankové prostredie, ktoré je mimoriadne normatívne, príliš zložitá a v ktorom prevláda averzia voči riziku, je spoločnou zodpovednosťou.

V tejto súvislosti Komisia:

- *Bude spolupracovať s orgánom EBA, orgánmi dohľadu a účastníkmi trhu s cieľom jasnejšie rozlíšiť požiadavky – ktorých dodržiavanie je povinné – a nezáväzné usmernenia, ktorými sa harmonizuje spôsob uplatňovania týchto požiadaviek.*
- *Zváži mandát pre orgán EBA a pre výbor ESRB, aby pravidelne vypracúvali správy o primeranosti kapitálových požiadaviek bánk v celej EÚ, a to s cieľom posilniť existujúce procesy zodpovednosti (v kontexte Európskeho parlamentu a národných parlamentov, ako aj v kontexte Rady a vlád jednotlivých štátov).*
- *Bude spolupracovať s orgánmi EÚ a národnými orgánmi s cieľom zabezpečiť, aby boli postupy dohľadu neutrálne vo vzťahu k organizačnému modelu banky a aby nebránili cezhraničnej bankovej činnosti, a to ani prostredníctvom pobočiek, ani pomocou voľného poskytovania služieb.*

²⁹

Článok 32 nariadenia (EÚ) č. 1024/2013 a článok 94 nariadenia (EÚ) č. 806/2014.

- *Bude organizovať pravidelné diskusie s JMD a SRB a prípadne s inými príslušnými zainteresovanými stranami s cieľom diskutovať o fungovaní bankového systému a vplyve opatrení v oblasti dohľadu a opatrení na riešenie krízových situácií na bezproblémové fungovanie vnútorného trhu.*

5. Zapojenie a ďalší postup

Komisia v tomto oznámení načrtla cestu ku konkurencieschopnejšiemu bankovému sektoru EÚ, ktorý efektívnejšie prepojí úspory s investíciami, lepšie využije potenciál cezhraničných aj domácich trhov a zabezpečí, aby domácnosti a podniky mali čo najširší výber možností financovania, najnižšie náklady a najvyššie výnosy. Konkurencieschopnejší bankový sektor musí byť odolný, ziskový a otvorený hospodárskej súťaži a inováciám. Realizácia tohto postupu bude znamenať významnú, komplexnú a výhľadovo orientovanú reformu zameranú na zásadné zlepšenia.

Komisia uznáva ambície spoluzákonodarcov zreformovať bankový rámec a posilniť konkurencieschopnosť bánk v EÚ, ako sa to predložilo v záveroch Európskej rady z decembra 2025³⁰ a marca 2026³¹, ako aj vo výročnej správe Parlamentu o bankovej únii³².

Komisia preto vyzýva všetky zainteresované strany, aby pri vykonávaní potrebných reforiem postupovali ambiciózne, a víta pripomienky k tomuto oznámeniu, keďže pripravuje opatrenia, ktoré majú byť navrhnuté v prvom štvrtroku 2027.

³⁰ Európska rada (december 2025), [*závery o zjednodušení regulácie finančných služieb Únie*](#).

³¹ [*Závery zo zasadnutia Európskej rady*](#) (marec 2026).

³² Európsky parlament (apríl 2026), [*Banková únia – výročná správa za rok 2025*](#).